

MAGYAR FALU

FÜGGETLEN POLITIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP — ALAPITOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISIVÁN

BUDAPEST, VI., RÓZSA-U. 111. II. EM.
POSTAI CSEKKSZÁMLA: 45.324
TELEFON: AUTOMATA 236-08FELELOS SZERKESZTŐ:
ZSIRKAY JÁNOSFŐSZERKESZTŐ:
DROZDY GYÖZŐELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE — — — — — 400 PÉNZ
FÉLÉVRE — — — — — 200 PÉNZ
NEGYVEDEGRE — — — — — 100 PÉNZ
EGY HÓNAPRA KÖTEGEN — — — — — 40 PÉNZ

Gazdasztrájk

Jeta: Drozdy Győző

Vác városának közgyűlése egyhangú lelkesedéssel fogadta el gróf Serényi Miklós vácdukai földbirtokosnak azt az indítványát, hogy Magyarország gazdasági kamarák arra, hogy január 1-én csatlakozzanak Amerika tizenkét államának farmereihez s ők is kezdjék meg a gazdasztrájkot.

A sztrájk nem más, mint közös elhatározásból eredő munkabeszüntetés. Hatasos eszköz, ami kedvező esetben a piaci riadalmának kihasználásával számottevő eredményt biztosíthat. A sztrájk a társadalom legradikálisabb és legszélsőségesebb elemeinek fegyvere, melyet rendszerint politikai okokból mondanak ki. A gazdasztrájk: tömegsztrájk s mint az országos eső, — minden darab földet meglátogatna, mert még részleges sztrájk esetén is elpusztítanak a sztrájkoló az összes termést.

A gazdasztrájk ellen törvényünk nincs. Csupán a sztrájkjal járó erőszakos cselekmények, mint: fenyegetés, zsarolás, rombolás, pusztítás, tettelegesség esnének büntetés alá.

A nem tetteleges sztrájk tehát ma a gazdaközönségnek jogos fegyvere s ha meg tudja szervezni: ezen az úton is megpróbálhatja hátrányos gazdasági helyzetének kiegyenlítését. Senkit sem büntetnek meg azért, ha őszi vetését kiszántja; tavasszal nem szánt, nem vet; nyáron nem arat...

Mielőtt azonban felszentelnék első paraszt-sztrájkanyagává gróf Serényi Miklós vácdukai kastélyát, engedjék meg nekünk, hogy egy kissé a saját szakállunkra is gondolkodhassunk az indítvány felől. Vizsgáljuk meg: keresztülvihető-e egyáltalán a gazdasztrájk s ha igen: mik lehetnek annak következményei...?

Hát mi nem hisszük, hogyha maga gróf Bokányi Dezső, vagy örgróf Weltner Jakab hirdetni is ki az általános gazdasztrájkot: rá tudná bírni a magyar földművelőt, hogy őszi vetését szántsa ki s hogyha beköszönt a napcsókos tavasz: ne vessen magot... A milimári kiöntheti tejét a pesti aszfaltra, de abban nem hiszünk, hogy vácdukai Kiss Péter a tejnek vaját ne fejtse s azt se hisszük, hogy gróf Serényi Jakab ékes-szólására löcsöt ragad, hogy borjait agyonverje... Nem azért tamáskodunk ebben, mintha a magyar parasztságban nem találná meg a szolidaritás kollektív ösztöneit, hanem azért, mert a földművelőtársadalom egyes rétegei között oly nagy történelmi bizalmatlanság él, hogy azt egy alkalomra fölfüggeszteni nem lehet. Hiába szegődik a zöldsocializmus vezérévé néhány elkeseredett mágnás, a magyar paraszt sohasem fogja elhinni, hogyha ő agyonveri marháját s bógácsra hagyja földcsékjét: herceg Eszterházy kétszáznegyvenézer holdacsáján ugyanakkor nem bomlik kalászból a nemesi-

A gazdavédelmi rendeletet törvénnyé emelte a képviselőház

Imrédy Béla pénzügyminiszter nagy beszéde a gazdavédelmi intézkedésekről — A rendelet átmenetet jelent a végleges rendezés felé — Minden eladósodott gazdának kétévi moratóriumot, a tízholdon aluliaknak teljes menekvést biztosít
A képviselőház a gazdavédő javaslatot elfogadta

A parlamenti életnek legjelentősebb eseménye volt ezen a héten Imrédy Béla pénzügyminiszter beszéde a gazdavédelmi intézkedések céljáról. Míg oda-künn, a képviselőház előtt megerősített rendőrszemek várják a legitimisták ellen felvonulásra készülő egyetemi ifjakat: odabenn, a Házban a gazdavédelmi rendeletet tárgyalják. Szerdán este kimerültek a szónokok és Imrédy Béla pénzügyminiszter emelkedett fel helyéből, hogy rendeletének célját ismertesse.

— A vita — úgymond a pénzügyminiszter — a magyar föld problémáját tártá föl. A menete azonban hasonlított a legmagyarabb folyóhoz, a Tiszához, nagy kacskaringókban hangzottak el a beszédek. Gyakran kiöntöttek a medrűkből és széles árterületet borítottak el. Éppen ezért minden részletre nem térhetek ki, hanem mint a vízszabályozó mérnökök szokták, a kacskaringókat át fogom vágni.

— A statisztikai adatokból indulok ki, amelyek szerint a magyar birtok bekebelezett tartozása 750 millió pengő, az összes tartozás mintegy kétmilliárd. A javaslat célkitűzése az, hogy kiemeljük a *rendes hitelviszonyok köréből a gazdatarthozásoknak azt a részét, amely 1932 április előtt keletkezett. A rendezésre kerülő hitelösszeget 800 millió pengőre becsülöm.* A második cél az volt, hogy nyugalmi helyzetet teremtsünk. Ez két évre szól. A harmadik szempont az, hogy a nyugalmi idő alatt előkészítsük a végleges rendezést és

tett búza... A magyar paraszt egyszerűen nem hiszi el, hogy a nagybirtok ki ne játszaná. Azt hinné, hogy amíg az ő földjén szomorúan lógatja csengetyűs fejcsékjét a harangvirág és katángon gubbasztana a varjú, az alatt a messze és beláthatatlan ezerholdakon dúsan érne a szem... Azt hinné, hogy az ezerholdasok csak azért ugratják sztrájkba a parasztot, hogy kevesebb legyen a termés s ők jobb áron adhassák el a magukét...

Ez az érthető és indokolt lélektani magyarázat az oka, hogy határozott hangot adunk véleményünknek, mely úgy szól, hogy Magyarországon általános gazdasztrájkot csinálni nem lehet! És ha mégis megcsinálnák...?

Ha mégis megcsinálnák: akkor az a sztrájk nem sikerülne. Úgy, amint az amerikai farmereké nem sikerült.

amennyire lehet, meg is indítsuk. Ezt a célt szolgálta a tíz holdon aluli birtokok tőketerhének átvállalása. A javaslatban erre a célra 50 millió pengő van felvéve. A negyedik szempont a befagyott birtokok megmozdítása, mégpedig úgy, hogy valamilyen formában megkezdhesük a törlesztést is. Az ötödik cél az volna, hogy az elkerülhetetlen felszámolás esetén az állam elővásárlási jogát hatályosan biztosítsuk és megteremtjük. Elkerülhetetlen lesz bizonyos esetekben, ugyanis a felszámolás, mert olyan rendezés, amely a legrosszabb adóssá is megvédi, nem lehetséges. A hatodik szempont volt a szociális szempontok érvé-

nyesítése, hogy a kisembereknek többet nyujtsunk, mint a nagybirtoknak. Igyekeztem a főbb ellenvetéseket kihámozni és azokra most válaszolni kívánok.

— Az első ellenvetés az volt, hogy a rendezés nem végleges. Ez igaz. A nyugalmi időt egyelőre két év tartamára állapítottuk meg. Hogy a végleges rendezés milyen lesz, azt a mindenkori gazdasági helyzet fogja megmutatni. A kötvényesítést nem vetem el, mihelyt találunk arra megfelelő tőkét. Nem tudom magamévá tenni a rövidlejáratú hiteleknek záloglevélkölcsönre való átalakítását sem.

A bankok és a Jegybank védelme

— Kivételesen lehet ma is kötvényekkel fizetni. A kötvényesítést a Jegybankon keresztül végrehajtani nem lehet. Én a Jegybank eszközeit mégis igénybeveszem, sokkal hatásosabb módon. Azzal, hogy az igénybevett összeget a pénzüntézeteknek vissza kell fizetni, azt mutatja, hogy a *Nemzeti Bank mozgékony-ságát nem érintettem.* A hitelszervezet csatornáin keresztül vesszük igénybe a pénzt és ez rögtön ugyanazon a csatornán vissza is folyik a bankba. A kötvényesítés ügyében elhangzott terv tehát megvalósíthatatlan.

Ezután igen hosszasan foglalkozott a miniszter Ulain Ferenc tervezetével, melyről megállapítja, hogy az egész elgondolásban téves.

Arra az állításra, hogy a 175 millió pengő ideiglenes megoldásra sok, azt mondja, hogy nem ennyiről van szó, hanem csak száz millióról, mert 75 millió pengő mint könyvadósság, húsz évre elosztva szerepel. A felveendő hitelből számottevő összeg a végleges rendezés céljaira szolgál. A hitelszervek egymaguk 17 millióval járulnak hozzá a rendezéshez, 13 millió marad állami teher egy évre. A bankokra vonatkozóan kijelentette Imrédy, nem szégyen, hogy a javaslat megment bizonyos értékeket. Ebben az országban van munkabér, van földjövedelem, a harmadik termelő tényező pedig a tőke, az hiányzik, ami azonban megvan, azt óvnunk kell. A vidéki pénzüntézetek összeforrtak a magyar földdel,

Az amerikai farmer a világverseny élén hadakozó gazda. Társadalmilag teljesen egységes. Nincsenek grófjai, nemesei, zsidó nagybérlői. Van autója, telefonja, jó útja, abszolút szabadsága. A sztrájkot több államban ki is mondták, — azonban egy-két tejforradalomnál többet megvalósítani sehol sem tudtak belőle. Az egész sztrájkmozgalom kudarcba fulladt.

Hát ehhez csatlakozzunk?

Tegyük föl azonban: mi történék akkor, ha Magyarországon január 1-től csakugyan nem kerülne semmiféle agrártermék a piacra és a gazda nem adná el tejét, állatát s egyéb termékeit...? Hát akkor szakasztottan úgy lennénk, mint a kommun alatt voltunk. A hatóság mindent lefoglalna, rekvirálna, szétosztana... A spekulánsok pedig hoznák be külföldről a szükségleti cikkeket. Az

ártatlan középosztály éhségtől lihegne, de a spekuláció virulna, mint a krizantém. A tőkét és a spekulációt kizárni egy szűk, Magyarországra szígeztelt akcióval mi sohasem tudjuk.

A mezőgazdasági sztrájkot közzgazdasági tájékozottsággal rendelkező egyén nem hirdetheti. Ellenben valóban célravezető eljárás volna egy irányított szabotázs. Például olyasféle elhatározás, hogy a jövő gazdasági évtől kezdve a nagybirtok gabonát nem termelne, hanem más irányban próbálna hasznosítani mezeit. Ez esetben a kisbirtok gabonatermésének olyan ára lenne, mint még soha.

Első lépésnek ez is elegendő lenne. Ám próbálja meg a nagybirtok! Ha elegendő ereje lesz hozzá, akkor elhiszük, hogy nagy és elhatározó küzdelem esetén nem hagyja cserben a parasztot.

ezeket védeni kötelességének tartja. Azt mondani, hogy mindent a bankok fizessenek, mert nagy a nyereségük, erre azt válaszolja, hogy a bankok 1932. évi össznyeresége 16 millió volt.

— Györki képviselő úr —, folytatta Imrédy — heves támadást intézett két hitelintézet és a Pénzügyi Központtal szemben. Én megvizsgáltam az ügyet és kijelentem, hogy ahol visszaélés történik, azt irgalmatlanul el kell taposni és meg kell torolni. Gondoskodni fogok róla, hogy meg is toroltassék. A felhozott két esetben azonban nem volt erre alkalmas. A szentesi takarékpénztárnál nem találták meg azt a köriratot, amelyről a képviselő úr beszélt, de még a fogalmazványát sem és egy példányát sem és az ilyenek kiadását az intézet tagadásba vette. Az intézet akkoriban nem számított nagyobb kamatot, mint szokás volt. A másik intézet nevét nem említette a képviselő úr. Györki képviselő úr ennél kifogásolta, hogy a P. K. „tisztáramosó” választ

adott. A P. K. a tényállás ismerete nélkül akkor csak általános jellegű választ adott. A bankszervezet kérdésével kapcsolatban vagyok bátor arra utalni, hogy mi fog történni a két évi nyugalmi idő lejárta után. Már most megmondom, hogy van tartalékunk az átmeneti időre, de ha két év múlva a viszonyok a maihoz hasonlóak maradnak, akkor a hitelszervezeteknek kell megalkudniuk a viszonyokkal. Szállítsák le a személyzeti kiadásokat, vonják össze magukat és ne adjanak ki 67 millió pengőt személyi kiadásokra. Erről a helyről vagyok bátor azt a felhívást intézni a bankokhoz, hogy ebben a tekintetben megfelelő javaslatokat terjesszenek elem a következő év tavaszáig, mert ha ezt nem kapnám meg, akkor a kormány maga fogja az összevonásra vonatkozó rendelkezéseket kiadni.

Ulain Ferenc: Majd bolondok lesznek önmagukat felkötni!

Jön az új közteherviselési rendelet

Imrédy Béla: Azt mondják a rendszerről, hogy az bonyolult. Új jogintézménnyel állunk szemben. A védett birtokok létesítése révén összefoglaló szabályozást kellett csinálnom. A vidéken igen jól megértették a rendeletet. Azt is mondják, hogy az áldozatok dacára ném segít a gazdákon. Az eladósodott gazdák több, mint kétharmadrésze a százholdon aluli kisbirtokos. Ezeknek 80 százaléka eleget tett kötelezettségének. Meggyőződésem, hogy ezeknek a helyzetén lényegesen segít a rendelet. Nehezebb a segí-

tés módja a középbirtoknál, de itt is lényegesen javulni fog az állapot. 1929-ben 1.8 milliárd pengő volt a mezőgazdaság terméshozama, ez 1933-ban 950 millióra szállt alá. Ez 50 százalékos csökkenés. 55 százalékkal csökkent az értékesítési ár is ugyanezen idő alatt. A kamatfronton ezzel szemben az történt, hogy míg 1931-ben 225 milliót fizetett kamat címén a mezőgazdaság, most 90 milliót fog csak fizetni. A csökkenés tehát 60 százalékos.

A bérlőkön is segíteni fognak

— Leesett a búza világpiaci ára, Rotterdamban három hollandi forintot fizetnek a dunai búzáért. Ha a szállítási költségeket levonjuk, ez 4 pengő 20 filléres búzárnak felel meg Szegeden. Ezen az állapoton a devalváció nem segítene, ezen csak az javít, hogy bolettával értékesítjük a gabonánkat. Rövidesen megjelenik a közterhekről szóló rendelet. A javaslatnak áldása csak akkor lesz, ha az adós és hitelező a kötelezettségeket jó-

akarattal teljesíti. Az egyességi eljárást most készíti elő az igazságügyminiszter. A bérlők kérdését is rendezni fogjuk, a megoldás szociális téren fog érvényesülni s a kisbérlők dolgaival lesz kapcsolatos. A tízholdas kivételes határt 30 holdra nem emelhetem fel, csak annyit mondok, hogy ha a 25 milliót nem veszik a kisemberek igénybe, akkor azt a további hitelkategoróriák helyzetének könnyítésére fogom felhasználni. Foglalkozni va-

gyok hajlandó azzal is, hogy a védett birtokok kiskereskedői hitelekhez jussanak és hogy a fölöslegesen pereskedő ellen — amennyiben az adós az adósságát elismeri — perköltség ne számíttassék.

December 15-ig hosszabbították meg a bejelentési határidőt

— Holnap reggel megjelenik a rendelet, amely szerint a védett birtokra való jelentkezési határidőt december 15-ikéig

A gazdavédelmi javaslat és interpellációk a Ház előtt

A Ház keddi ülésén az ellenzék részéről viszont éppen csak a szónokok egyike-másika volt jelen. Nem is állták meg a kormánypart tagjai, hogy a baloldalra át ne kiáltanak:

— Hol van az ellenzék?

A többség úgy határozott, hogy nem engedi meg a felszólalást.

— Ne romboljon az egyetemi ifjúság!

— jegyzi meg Griger Miklós.

Meskó Zoltán indulatosan kiált Griger felé: Pap ne beszéljen így! Maga mindent a királykérdés szemszögéből néz!

Griger Miklós: Ne kiabáljon velem!

Meskó Zoltán: Szép keresztény irányzat, amikor a keresztény egyetemi ifjakat verik az utcán!

Griger Miklós még tovább beszél Meskó Zoltán felé fordulva, mire Meskó így szól:

— Széthúzást csinál a keresztény társadalomban a királykérdés feszegetésével.

Mit lehet várni a gazdavédelmi törvénytől?

Esterházy Mór gróf (keresztény párti) a gazdajavaslatról elismerte, hogy jobb mint a német, svájci, oláh, vagy lengyel földteherrendezési intézkedés, hogy azonban célját elérje, azon múlik, teljesíthetők-e az 5 és fél, illetve 5 százalékos fizetések.

Sándor Pál (nemzeti szabadelvű) szerint a tízholdas gazdákon már régebben kellett volna segíteni. A gazdák azért

tolom ki. Ki fogjuk terjeszteni a rendelet intézkedéseit, formahibák miatt nem lehet elutasítani a védettségre irányuló kérvényt. Az adó és illeték kérdésének szabályozása készül, lényege, hogy az adókiivetésnél előálló kiadásokat csökkentsük. A magyar embert a bajból kihúzni: a rendszeres munka és a mindhalálíg tartó kötelességteljesítés fogja.

Imrédy beszédét nagy éljenzéssel fogadta a jobboldal, ahonnan számosan üdvözlötte a pénzügyminisztert.

adósodtak el, mert 34 pengős búzáár mellett vásároltak földet és dollárkölcsonket vettek föl. Az apró gazdaságokat húsz holdig köteles az állam támogatni. Ezt maga is kívánja, de megnyugtató választ kér arra nézve, igaz-e az az elterjedt hír, mely szerint a 175 millió pengő, amelynek felvételéhez a kormány most hozzájut, tulajdonképpen az államháztartás rendezését fogja szolgálni. (Ellentmondások a jobboldalon.) Megállapítja, hogy a 310 millió pengős adóhátralékból a kisbirtokosokra csak csekély összeg esik, a tulajdonképpeni nagyhátralékok a nagybirtokosok.

Létay Ernő (kormánypárti): A kormány is nagyon jól tudja, hogy a javaslat nem tökéletes, hiszen nem is akarják a javaslatot véglegesíteni. Két évre előre senki sem lát. A fontos az, hogy a satnya törpebirtokokat egészséges birtokká fejlesszék ki és visszahozzák a termelők nyugalmát, ami ma nincs meg. A javaslat adósvédelmi célokat szolgál, a földvagyon elvesztése létealapjában támadná meg az országot.

Szeder Ferenc: Az eladósodott kisgazdák megsegítésére a pártja is kész. Csak a nagybirtoknak nem hajlandók semmit sem megszavazni. Jobb, ha az eladósodott nagybirtok kisemberek kezébe kerül, — mondta.

Pintér László (kormánypárti): A javaslat nem oldja meg a gazdasági válságot, de két éves nyugalmi időt teremt. Leszállítja a kamatot, tehát alkalmas

Fazekas János unokája

Irtó: Lázár István (Gamás)

Öreg Fazekas megázott a multkor s most betegállományban zsémbelt a cselédlakásban. Hiába, nem bírja az ember, ha már annyit szántogatott életében, hogy kitele belőle az egyenlítő, ha egy végbe raknák a barázdákat. A hosszú ostor, meg a négy ökör, azután a lomhán vitorlázó ökörnyál eszményien szép dolgok, ha a festő urak vászonra kenik, de amiből állanak, attól öreg Fazekas köszvényét, meg lapos mellet kap, mint ahogyan kapott is hatvan év alatt. Hatvan év! Elég bíz az miniszteri pályán is. Hát még, akinek kissé prózaibb mestersége van. Teszem az ember legelőször csak gyerek. Olyan akit te gyereknek hívnak. Te, gyerek, menj ki vízért; te, gyerek, hozz be fát, vagy kösd meg a tehenet és tisztogasd ki a disznók alját és siess haza az iskolából, de sokkal jobb, ha kikéretőzöl, mert nagyon gazos lett a répa... Később, ha az ember kimarad iskolából s eszerint teljesen tisztában van azzal, hogy az Égei-tenger az égen van, — mert hol is lehetne máshol? — egyszerre kidüllesztődik a melle, mert akkor a nagyvilág előtt: ostoros lett belőle. Te gyerek, meg ostoros nem nagy különbség, de azért az utóbbi jelentősége az, hogy csak ezen a rangon keresztül lehet az emberből tisztességes béres. A béresség pedig nagyfontosságú hivatal. Tulajdonképpen itt állapodik meg az

ember. A költők és művészek a megállapodás e korában alkotnak. A lángész ebben a korban lesz halhatatlanná. Azonban az új gazdagok ilyenkor szoknak papírbakancsot szállítani. No és a béres, vagyis az „ember”, továbbra is béres marad. Ez a rang állandó és csak egy esetben mehet az ember feljebb. Ez attól függ, mikor öregszik meg. Ha ez sikerül, lesz belőle — öregbéres. Ezen felül aztán már csak az égbe lehet menni.

Öreg Fazekas itt tartott. Öregbéres volt, de olyan, aki megázott és betegállományba került. Előre hajlott testét cipelte asztaltól számolyig és vissza. Minduntalan fel kellett állnia, mert nyilalott a dereka. Görcs volt, vagy miféle, szent-igaz, hogy megkujonérozta az öregét. Hatvan esztendő korában más is sziszeg, ha a köszvény furakodik benne. Tip-lábott hát ő is, amíg eltalálta a módját, úgy ülni le, hogy ne érezze a szúrását. Ez valóságos jótétemény az emberre, áldás, nem érezni a fájós helyet. Mintha nem is volna dereka, szinte kiröppenik belőle a szenvedő lélek. Öreg Fazekasból elröppent a harmadik faluba s vagy negyven esztendővel vissza a multba. Hát ott volt most öreg Fazekas, azaz Fazekas Miska, olyan egészséges ábrázattal, akár a pünkösdi rózsza. Zsebredugott kezekkel állt a korcsma ajtóban és befelé nézegetett az udvarra, ahol lombsátor alatt járták a szüretit. Hej, hogy riszálták azok a lányok! A szentyt! Kivált az a Babos Terka, csak nézte meg valaki! Ahun a,

már indul is a Miska. És az a lány... hogy a... nem kéreti magát kétszer, Torkó Pista kezei közül máris a Miska karjai között...

— Node, c'grány, húzd ám most, azt a... Agyoncsaplak te!

És húzták a füstös legények, Miska járta rezgősen, szépen...

— Tera, — szól a legény — hallod-e? Tera fordul, ahogy illik. Nem néz a legényre, de elpirúl, tudja, vagy csak érzi, hogy mi következik...

— Hallod? — így a Miska.

Tera csak járja, de úgy néz, hogy beszéljen a legény.

— Mondok, eljöhetnél te, énhozzám. Szójj má', az idvességit, huj!... Felviszlek az égbe te! Mondom, légy a feleségem.

— Hát legyenek! — pöndörödik Terka s a legény karjaiból kód előttem, kód utánam, fut hazafelé.

— Tyuha! — mereszti Miska a bika szemeket utána és indul tétován, kertelől, nehogy feltűnjön az indulat, hanem az utcán fejest menne mindennek és csak Babosék előtt állapodik meg.

Terka eddig az ablakban könyököl, egy szegfűt szagolgat s olyan az arca, mint a piros tulipán. Miska féloldalt félkőzik hozzá, felpislog:

— Add nekem azt a szegfűt te... — Vigye — nyújtja a leány.

Ahogy nyúl érte Miska, öreg Fazekas alatt nyikordul a szék: megint a dereka!

— Eh, rég volt, — legyint szenvedő képpel, nem szánna megöklözni a komisz derekat és csak akkor szomorodik kegyeletessé az arca, mikor Terkára gondol megint, aki elment, hogy a gyerekeket megkeresse. Erdő susog fölötte, patak csörgedezik a lábainál, a békés, csendes kis temetőben. Hanem a gyerekek, az erős fiatal emberek, azokért talán jobban fájt öreg szíve, mint Terkéért, a feleségéért. Egy kicsit alább hagyott a dereka s most ebben a gondolatban nekiadta magát a szomorú merengésnek.

— Milyen egy asszony is volt szegény Tera, milyen szépen nevelgette őket, ahogy lettek, egymásután nőttek a konvenciók kenyerén. Baj volt, nehéz volt, de akkor azért más világ járta. Felnevelődtek, katona lett mind a három és elment mind a három — a világégésbe. Azután nem is jöttek meg többet. Igaz, a hadvezetőség megírta, hogy hősök lettek. Hősök, ez még a szegény béresnek is vigasztalás, de a gond, a legfiatalabb hős után rámaradt. Bele kellett nyugodni a változhatatlanban. Se a menyét, se az unokáját nem hagyhatta, meg aztán hiszen be kell vallani, az asszony is elment, neki is jólesik a gondozás. Hát így van, — beszélgetett önmagával. — Egy életet át más keze-lába, a parancs volt, ami tetteit irányította és most hatvan év után mindene, ami rajta van, a nadrág, mellény és kabát, meg a két felemás csizma, kalap; durva vászonszöttes ing néhány a sifonérban, no, meg a vőlegény

arra, hogy átsegítse a gazdákat a nehéz időkön. A nyugati határszéli lakosság kérelme az, hogy aki tizenötszörösen alul van eladósodva, annyival védett legyen, hogy a rendelet időtartama alatt hitelét fel ne mondassák. Kéri egyúttal ez a mezőgazdasági réteg, hogy a hátralékos adók fizetésére szolgáló kedvezményt legalább három évre állapítsák meg. Egyik altruista hitelintézet, egyik választójának azonnali árverés útján érvényesítette mert az 384 pengő öke és kamattal hátralékba került. Emiatt elvesztette 83 katasztrális noli földjét és másfél éves új házat. Maga a hitelintézeti ügyész elismerte, hogy egyedül a ház többet ért, mint amennyi a hitelezett összeg volt. A tejszövetkezeteknél visszatartják adóhátralékokra a gazdáknak járó pénzt. Ha ezt tovább fenntartják, akkor a termelők nem fogják beszállítani a tejet. A vidéki pénzintézeteknél a takarékbetétek csökkentését az infláció híre is maga után vonja.

A vidéken burjánzik a magánúzsora. Éppen ezért a minimális hiteligeny kielégítésére szükség van.

Fenyő Miksa (pártonkívüli) bízik a javaslatban. Nézete szerint a 175 millió pengőt inkább adómerséklés alakjában kellett volna a mezőgazdáknak juttatni, gazdasági utakat kellett volna építeni és földet kellett volna telepítési célokra vásárolni. Kéri egyúttal, hogy a tízholdas gazdáknak nyújtott kedvezményt 30 holdig terjesszék ki. A FAKSz-követeléseket ne vonja ki a védettség alól. Szállítsák le a vagyonváltásos földek bérét.

A szerdai ülés

Imrédy Béla pénzügyminiszter előtt Patacsi Dénes szólott még a javaslathoz. Utána pedig árttertek az interpellációkra.

Az egyetemi tüntetések

Meskó Zoltán (nemzeti szocialista), az egyetemi tüntetések ügyében interpellált. Elkeseredve látja, hogy a magyar egyetemeken a magyar ifjúság testi épsége veszélyeztetve van. Annak, hogy a magyar ifjúságnak a magasabb évfolyamokon kisebb az arányszáma, mint az alsó

évfolyamokban, gazdasági okai vannak. A numerus clausus a magyarság önvédelmi fegyvere, melyet a gazdasági életbe is be kellene vezetni. Ne legyenek zsákhordó ügyvédek, havat lapátoló mérnökök.

Szedér Ferenc: Ne legyenek kutya-sorsban élő parasztok!

Meskó Zoltán: Ez most nem tartozik ide. Hibáztatja, hogy a keresztény főurak nem viseltetnek megértéssel a keresztény ifjúság iránt. Ellítél minden zavargást, fölforgatást, de amikor a törvénytisztetlet miatt tüntetnek, akkor nem érdemel gumibotot az egyetemi ifjúság. Nem akar olajat önteni a tűzre, azért tartózkodik az erősebb kifejezésektől.

Tabódy Tibor ugyancsak ebben a tárggyban interpellált. Segíteni kell a magyar ifjúságot. Félő, hogy a szálak külföldről vezetnek ide. Külföldön azért tisztelik a trianoni magyarokat, mert rendet tudnak tartani.

Hóman Bálint kultuszminiszter kijelenti, hogy a magyar ifjúság iránti ér-

zelmektől át van hatva és az egyetem hatósága teljes joggal intézkedett az egyetemi rend fenntartásáról. Sérelmet az idegen hallgatók követtek el az egyetem falai előtt. A dékán mindent megtett a rend visszaállítására. Azt a tisztviselőt, aki nem tapintatosan járt el a diákokkal szemben, kötelezte, hogy ünnepélyesen bocsánatot kérjen tőlük. Az arányszám a zsidó és a keresztény diákoknál még 1929-ben 11.3 százalék volt. 1931—32-ben 16 százalék, ezzel szemben az 1933-as évben 9.41 százalékra csökkent. A segítség módja a keresztény ifjúság számára az internátusok fenntartása, amelyhez a kormány is hozzájárul.

Pallavicini György ögróf interpellációjában szövéttette, hogy a kormány eljárást indított az Ottó királyfi születésnapja alkalmából kiadott meghívók ellen. Évekkel ezelőtt Apponyi Albert gróf erőlyes fellépésére elálltak az ilyen eljárásoktól.

A Ház ülése a kora hajnali órákban még tart.

A tehenén

Írta: Zsirkay János

Egy szomorú kis jószágról esik itt pár szó, pár megfigyelést kívánó szó. Ezt a tehenet egy kisczarda hajtotta egy vidéki városunk hetivásárjára, amint az egyik hírünkben pontosan olvasható. A tehenke — amint ez manapság olyan gyakran előfordul — köztartozásokra volt lefoglalva s mint ilyennek kellett volna újra kerülnie. Még is kezdtek az árverést, de bizony a véltelkező sehogy sem mutatkozott. Már-már arra került volna a sor, hogy egészen nevetséges áron kótyavetyéljék el a kisczarda talán egyetlen jószágát, amikor a tömegből kiválik egy ember, a zsebéből néhány fillért a kalapjába tesz s megindul a tömeg között és gyűjteni kezd. Mikor az ámuló-bámuló emberek zavart mosolyát látja, érzi, hogy meg kell magyaráznia a szándékát.

Meg is teszi. Azt mondja:

— Szentanuja vagyok ennek az árverésnek. A szerencsétlen gazdát nem ismerem, sohasem láttam. De mikor hallom, hogy milyen áron akarják elpocsékolni a tehenét, az a gondolatom támadt, hogy a segítségére kellene sietnünk. Körülnéztem s láttam, hogy akik idejöttünk, hogy egy bajbajutott ember vergődését nézzük — vagyunk annyian, hogy össze tudjuk adni azt a pár pengőt, ami a segítséghez kell. Legfeljebb kevesebb dohányt szívunk el egy-két napig s megtérült az áldozatunk. Hát nem érdemes akkor segítségére lenni az embertársunknak, mikor nem tudjuk, hogy holnap vagy holnapután nem kerülünk-e mi is abba a sorba, hogy a másik segítségére leszünk utalva.

És megindul a magyar, kalappal a kezében. És gyűjt. Senki nem mondja, hogy nem. Mindenki ad, többet, kevesebbet, aszerint, amint bírja az erszénye és a zsebe.

Alig néhány perc és együtt van a kiáltási ár. Az ember kiüríti a kalapot a végrehajtó elé.

— Tessék, itt van. Megvettük a tehenet a gazdájának.

És a bajbajutott ember csak néz, néz. Lába szinte gyökeret ver és dadogva kérdi:

— Kit is tisztelhetek az úrban? Legalább hadd tudjam, kinek köszönhetem a szerencsém.

Az ismeretlen a kisczarda vállára teszi a kezét.

— Nem fontos ez, barátom. Ha mindig megtennénk a magunkét, mikor egyik társunk bajba jut, — nem volnánk ilyen szomorú helyzetben.

Egészen szokatlan történet. Legalább is a gazdák között. Sajnos, de való, hogy mindegyik olyan magárahagyottan és részvét nélkül várja a maga élet-halál táncát, akárcsak a mese Robinzonja. Még annak is akad egy Péntekje. De a magyar gazdának még ez se jutott.

Szerbiában, a háború alatt, láttam a komitácik harcmódját. Mind egyedül harcol. De mielőtt erre az egyedüli harcra elindulna, megkap minden fegyvert, ami csak kell neki a védekezésre is, a győzelemhez is. A mi gazdáink ellenben még fegyvert se kapnak a maguk borzalmas gazdasági harcának a megvívásához, amit a komitácinak

egyedüliségében kell megvívnia. Ezért átok reá még a természet áldása is, mert csak a gondja nő vele, nem pedig a vagyona. Mindez nem így volna, ha az összetartás érzete élné benne. De nem él. Joggal mondják: A földműves embernek a legnagyobb ellensége a másik földműves. A szóbanforgó tehén-história beszédes igazolása, hogy mi mindent lehetne elérni, ha egyik gazda-ember baját a másik is átérezné.

Itt eszembe jut egy katona-élményem, ami sosem megy ki a fejemből. A császáravadászoknál szolgáltam az önkéntes évenet, Tirolban. A nagygyakorlat egyik éjszakáját egyik tirolai faluban töltöttük. Kora hajnalban nagy lőtásfutásra ébredtem. Talpon volt az egész falu, mintha valami nagy esemény előtt állana az egész község. Jövés, menés, beszéd, tanácskozás s olyan lőtásfutás, ami nagy eseményt sejtetett velem. Reggel kérdeztem a házigazdát az éjjeli eseményre vonatkozólag. Tőle megtudtam, hogy a szomszédjának a tehene betegedett meg s ezért volt a nagy izgalom, csodálkoztam.

— Egy tehénért? Egy egész falu?

A tirolai gazda mosolygott.

— Ez így van nálunk. Közösen biztosítjuk az állatainkat. A kár sosem egygyé, hanem mindnyájunké. Ezért vigyázunk mi a máséra éppen úgy, mint a magunkéra. Mert egy kicsit mindenki vagyona a mienké is.

Ez a tirolai paraszt sokszor eszembe jut, amikor álmatlan éjszakák vergődésében reámnehezedik a legnehezebb sors gondja: a magyar földműves feneketlen nyomorúsága.

— Istenem, — riad fel bennem sokszor a kérdés —, mikor ér el a magyar ahhoz a boldog állapothoz, hogy az életküzdélme ne olyan magárahagyott, szomorú egyedülvalóság legyen? Mikor jön el az idő, amikor átérezheti és tudhatja, hogy az ő baja az egész községének a baja is egyben, mert a bajában osztozkodni akar vele minden községbeli embertársa?...

Mikor annak a kisczardának a boldogságára gondolok, aki haza vihette a tehenkáját, mert voltak, akik melléje álltak és segítségére siettek: kíváncsi vagyok, bárha az ilyesmi olyan gyakorivá, megszokottá és természetessé válna, amiről nem is szükséges külön cikkben megemlékezni. De mikor érünk mi el ide... Mikor?...

Anarkista forradalmat fojtottak el Spanyolországban

A spanyolországi Huescában a rendőrség nagy anarkista összeesküvést leplezett le, amelynek hétfőn kellett volna kiobbannia. Az összeesküvők, akiknél nagymennyiségű fegyvert, gáz- és gyújtóbombákat találtak, fel akarták robbantani az összes hidakat, hogy így elzárják a város felé vezető utakat. A terrorisztikus cselekedetek végrehajtása után a felkelők kikiáltották volna a szabad kommunizmust.

A felkelők azzal akarták elterelni a rendőrség és katonaság figyelmét a lázadásról, hogy a város közepén felgyújtottak volna egy hatalmas petróleumraktárt. A tűz kiütése után a felkelők megszállták volna az összes középületeket és kaszárnyákat. A lázadás azután egész Spanyolországban kitört volna.

A szikvízkartel tagjai között nincs meg többé az egyetértés a kartelárok fenntartásában. A vendéglős- és kávéipar úgy védekezett a kartel ellen, hogy maga rendezkedett be gyártásra és literjét 6 fillérért adja, azonban így is szép haszon marad, mert a forgalom ezen az áron jelenlét. A szikvízkartel mai formájában aligha maradhat meg, hacsak árait lényegesen le nem szállítja.

ruhája, amiben majd eltemetik. Dehát, Istenem, szegény az ember. Nem tehet arról senki, ha nem grófnak születik. Mi is lenne, ha mindenki úr lehetne, ki törné akkor a rögöt? Így van, így. Legyen, ahogy van, ugys hiába a sokakarát. Naca, a menyé majd csak megbír egyedül is a kukorica tördeléssel. A gyerek is, ha bejön a gulya mellől, elmehet még segíteni, elég világos az éjszaka. Egy halomra dobálhatják és talán kiáll a fájás a derekából. mire vasárnap lesz, ő meg behordja majd. De ki is kellene nézni, — áll fel keservesen — hogy nem jönnek-e a tehenek, ezt a rossz derékka is neki kell ellátni, meg a disznókat, a gyerek, ha bejön az urasági gulya mellől, csak hadd menjen segíteni az anyjának.

Nyöszörgött, felállt öreg Fazekas, kitérta a konyha ajtót, amelyen betóltultak a csirkék, tyúkok és egymást begyezték, valamennyi enni szeretett volna.

Öreg Fazekast majd leverte lábáról a csipogó, vijjogó majorság. Megtörölte szemeit, különös, amit lát. Valakit visznek, vagy hoznak, mi lehet az?

Az istállók felől neszt hall.

— De ni, mennyire lóg a keze...

Újból csak törülgeti a szemeit, nem éles már a nézése, erősen férkőzne a tekintete, erőltlenül fúrja magát a négy ember közé, hogy látná, kit cipelnek azok.

Hanem egyszerre befelé fordul, sejtetem szállja meg. Oda tenyerel az asztalra s félve, mint aki előtt a nagy sötétbe

ugrás, térül-fordul benne a feltevés: — Ej, édes Istenem... — s valami kész-teti, szembe fordul a szörnyű sejtelen-mel.

Ép odaértek az emberek, Jancsi gyerek, Fazekas János unokája volt a kezük között.

— Emberek, az Isten szerelmére... — rebegi öreg Fazekas — a fiam, a gyereke... az én gyereke...

— A bika, János bácsi... a bika...

— Oh egek... a bika... Jancsi fiam, drága gyereke, oh Istenem... — tapogatja öreg Fazekas az élettelen fiút s nagy cseppekben hull a könnye.

— Agyontapodta, — mondja valaki az odasielők közül, míg a többi némán, hallárvált arccal nézik a szerencsétlenséget.

A konyhában állt egy nyoszolya, ide fektették a Jancsi gyereket. Az arca ép, csak a bal szeme körül van vér-aláfutás. Azok a tiszta gyermekszemek, a tágra nyílt értelmetlen gyermekszemek olyan szemrehányón néznek, mintha mondanák: lám, úgy-e, mindez temiatad! Te miattad, aki a társadalom vagy... és ládd, most itt vagyok. Ládd, nem lesz belőlem öregbéres... Nézd, úgy fekszem itt, mint a Kárpátokban szívenlőtt baka... Tud meg, én az öreg Fazekas unokája vagyok, de te ne légy az, aki vagy, te légy az emberek társadalma.

Jancsi. Meghalt a szegény kis Jancsi. Élt 15 évet, ha nem halt volna meg, lehetett volna hatvan éves öregbéres...

Suhogó

Jegyzi: Ala Muszy

Huncut mesterség

Hát mi volna az a huncut mesterség, ha nem a politika, amely már annyi embernek szerzett csalódást is, kiábrándulást is. Most egy újabb áldozat jelentkezik, még pedig egy igen előkelő gróf úr személyében. A legkedvesebb kiscsagráról van szó, gróf Hunyadi Ferencről, a nagybirtokos kiscsagráról, aki nagyon el van keseredve, meg van csömörülve, el van undorodva a politikától. Azt mondja, vissza fog vonulni, még pedig véglegesen s a sport terén fogja keresni azokat a babérokat, amelyeket a politikában mindmáig hiába keresett. És igaza van. A politikában őt rugdalták, a sportban ő fog rugdosni. Egyelőre a gróf úr a korcsolyázással foglalkozik s ha már a politikai jégpályán nem sokra vitte, megmutatja, mit tud csinálni az igazi jégen.

Szívünkben üdvözljük őt a jégen, s kívánjuk, bár minél több grófunk követné őt ezen a sikamlós pályán, ahol azonban mégis könnyebb megállni a maga lábán, — mint a politika jégpályán.

A GyOSz és a gazdák

Már a gyárosok is a gazdák mellé állanak. Azt mondja Fenyő Miksa a Házban: Szükség volt a gazdavédelmi törvényre s annak csak egy hibája van, hogy nincs elég bőven megindokolva. Szükséges a gazdákon való segítség, mert különben a bankok sem tudnak dolgozni; hisz nincs kinek és kivel. A bankok — úgymond — nem érdemlik meg azt az ellenséges hangulatot, amely az országban velük szemben tapasztalható, mert ők csak a maguk érdekeit védtek.

Viszont ő — azaz Fenyő Makszi — úgy is, mint képviselő, úgy is, mint gyárosok igazgatója, — megérti a nép hangulatát is s így természetesnek veszi a bankellenes hangulatot. Ekként beszélt a GyOSz-ember a Házban és aztán leült.

GyOSz. Azaz: elég volt!

Grieger és Meskó

Meskó, orra alatt a Hitler-bajuszszal, mellén a horogkeresztrel, nagy méltatlankodva ül vissza helyére a Házban, mert hogy nem adtak neki szólásjogot. Pedig beszélni szeretett volna. Akart is volna, hiszen a keble telve volt méltó keserűséggel, a diákok miatt akart beszélni, akiket nem engednek tüntetni az utcákon a zsidók ellen, akik soha sehol még olyan jól nem érezték magukat, mint a Duna-Tisza mentén.

De Grieger apát nagy haraggal támad Meskó ellen s elítéli az ifjúságot, no mert ezek az Ottó-vacsorához egy kis borsot törtek a legitimisták orra alá. S ezt az apát nem tudja megbocsátani. Inkább a zsidókat védi. És erre megjegyzi Meskó:

— Pappal nem vitatkozom. Mindent csak a Habsburg-érdekek szerint ítélek meg.

És a Házban sokan Meskó mellé álltak. Azt mondják: nem is jár olyan messze az igazságtól.

Bethlen István gróf: A szláv vagy germán tenger ellen az egyetlen védekezés az önálló Erdély

Bethlen és Eckhardt előadásai Angliában

London, november 28.

Bethlen István gróf az angol királyi Külügyi Társaságban nagy érdeklődéssel fogadott értékes, érdekes előadást tartott az erdélyi kérdéssről.

Az erdélyi kérdés Középeurópa problémái között a legérdekesítőbb. Tagadhatatlan, hogy

a románság Erdélyben sohasem volt államalkotó nép, mindig mint bevándorolt elem szerepelt, amely hazát kért és kapott Erdélyben a magyaroktól.

A magyar nép ezeréves multra tekint vissza, a román egészen fiatal s tulajdonképpen csak az utolsó évszázadban alakult ki. Egyikük sem nyugszik belé, hogy Erdély a másik uralma alatt éljen. Kiegyenlíthetetlennek látszó dilemma ez, aminek megoldása nemcsak az érdekeltek, de egész Európa érdeke. Ha pedig e két nép közül egyik se mond le a terület birtokáról, a kompromisszum a két álláspont között tiszta elméleti szempontból csak a következő alapokon gondolható el:

1. A területi megosztás révén nyelvhatárok szerint, ha ez egyáltalában lehetséges.

2. Területi megosztással és a lakosság kicserélése révén.

3. A határok eltüntetése révén olyan formában, hogy a kisebbségi jogok kellő garancia mellett történő e ki-

A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma 23 millió pengővel csökkent. E csökkenést főképpen a girószámlákra történt befizetések idézték elő. Az állami girószámlákra 19 és fél millió pengő, egyéb girószámlákra pedig 2.1 millió pengő folyt be, úgyhogy a girókövetelések állománya összesen 21.6 millió pengővel növekedett. A váltótárcából 2.7 millió pengő értékű váltó visszaváltás történt. Az érckészlet 1.5 millió pengővel növekedett. Az alapszámlák 73. cikke alapján kibocsátott pénztárjegyek egyenlege 0.1 millió pengővel apadt.

A szízarany ára az elmúlt héten 5150—5155—5100 pengő volt kilogrammonként.

Nemzetközi Baromfikiállítás Budapesten. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete december hó 6—11-ig rendzi X. Nemzetközi Baromfikiállítást az Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelen. Bemutatásra kerülnek az összes nemesvéri baromfifajták, közöttük a magyar parlakiak, amelyek iránt az utóbbi időben különösebb érdeklődés nyilatkozott meg. Igen érdekes és szép lesz a galamb- és házinyulkiállítás, valamint a gép- és eszközcsoporth.

Megállapították a gyümölcs-pálinka legkisebb szeszfokát. A pénzügyminiszter a Budapesti Közlönyben közzétett rendeletével a termelési adó alá eső szeszfőzdekből termelt szesz (gyümölcs-pálinka) legkisebb átlagos alkoholtartalmát azokra a havi bejelentési időszakokra nézve, melyekben bor kivételével más szeszfőzési anyagot dolgoztak fel, 12 fokban, azokra a havi bejelentési időszakokra nézve pedig, melyekben bort, vagy egyéb szeszfőzési anyagokon kívül bort is dolgoztak fel, 25 fokban állapította meg.

Ennek a rendeletnek a kiadását az tette szükségessé, hogy egyrészt 12 alkoholfokon alul a szesz mérők jelzése már nem teljesen megbízható, másrészt a termelési adó eső szeszfőzdekből az utóbbi időben igen gyakran fordulnak elő olyan visszaélések, hogy a próbaszesz foktartalmát a szesznel nehezebb fajsúlyú folyadékkal felhigítják.

építés folytán mindegyé válnék, hogy mely nemzet szuverenitása alá tartozik az illető terület.

4. Végre azon az úton, hogy egyiké sem lenne a két nemzet közül az illető terület, hanem függetlenné válnék és e területen a nemzetek teljes egyenjogúsításával minden ott lakó nemzet önkormányzatot kapna.

Sorra vette azután a négy lehetőség körülményeit s megfontolandónak tartotta Bethlen István gróf a negyediknek, Erdély önállóvá tételének kérdését.

Eckhardt Tibor revíziós előadása az angol parlamentben

Eckhardt Tibor dr. a magyar revíziós liga alelnöke Londonba érkezett, hogy Angliában több előadást tartson.

Kedden este az angol parlament magyarbarát bizottságának felkérésére előadást tartott a revízióról. Rámutatott arra, hogy a békeszerződések révén kialakult helyzet egész Európa szerencsétlenségét jelenti. A trianoni átok a magyar nép ellenálló erejét felfokozta és Magyarország változatlanul ragaszkodik ősi jogaihoz. A trianoni békeparancsot elismerni soha nem fogjuk, az ezeréves nemzet jogos önérzettel utasítja vissza Trianont. Eckhardt Tibor előadását a nagyszámú, előkelő közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta és végül lelkesen megtapsolta.

Piaci árak

Budapesti piac. Szerdán csak 3 vagon burgonya érkezett a fővárosba. A burgonyakartel tehát kezd kitűnően dolgozni — elsősorban és végső célból is a saját érdekeit tekinti és gondoskodni akar, nehogy túlkínálat legyen, amikor az első téli fagyos napok beállnak.

Érdekes, hogy egyes kereskedők az idén is narancssal akarják elárasztani a fővárost, a hazai gyümölcs rovására. Szerdán 6 vagon narancs és csak egy vagon hazai gyümölcs érkezett Budapestre. Biz ez beteg tünet.

A káposzta ára nem egységes. A kínálat igen nagy. A vöröskáposzta mázsája 8—11 pengő. A makói gyökérzöldség ára még alacsony. Nagyban vételnél 100 csomó 3—4 pengő. A makói és győri vegyes zöldség 7—8 pengő. A kék mák ára 52—55 pengő mázsánként, decemberben árjavulást várnak.

A vásárcsarnokok és nyílt piacok kicsinybeni árai így alakultak:

Előbaromfi: Csirke drb. 70—180, tyúk, élő, 1 drb. 160—250, lúd és ruca 160—800 fillér. — Tisztított baromfi: Tyúk 110—150, csirke, rántani való 120—160, ruca, vágott és hizott 120—130, lúd, hizott 110—130 fillér kilónként.

Tojás: Tea, drb. 10—12, főző és apró 9—10 fillér.

Tej és tejtermékek: Tej lt. 32, tejföl 120—150, teavaj kg. 220—260, tehéntúró 16—80, juhtúró 18—30, juhsajt 18—32, trappista 22 fillér.

Szárazfőzelék: Bab kg. 14—36, borsó 40—66, lencse 32—80 fillér.

Zöldségfélék: Fokhagyma kg. 16—40, vöröshagyma 7—10, fejeskáposzta 5—8, kelkáposzta 10—20, karfiol 10—24, rózsa-burgonya 6—10, Ella 5—8, sóska 12—24, tisztított paraj 12—20, savanyukáposzta 20—30, zöldbab 50—120, zöldpaprika 16—50, zöldborsó 36—60, kalarábé drb. 2—7 fillér.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtás 1963, eladás, 1397, eladatlan 566 drb.

Külpolitikai események

Japán ipari háborúja megrémíti az egész világ nagyiparát

Londonban nagy gondot okoz, hogy azok a japán-angol kereskedelmi tárgyalások, amelyek két hónap óta tartanak, eddig eredményteleneknek mutatkoztak. Okada követ, aki a tárgyalásokat vezette, már vissza is utazott Japánba, mert az angol kormánynak az az álláspontja, hogy előbb japán-indiai kereskedelmi szerződést kell kötni. A japán ipar megdöbbenően hódít a Keleten és a Csendesóceán vidékein. Különösen a japán textil, villamossági- és szerszámpipar szorítja ki az angol és amerikai ipar termékeit a Csendesóceán szigetein, Ausztráliában, de Délafrikában és Indiában is. Az angol kereskedelmet ez a kérdés nagyon izgatja. Tudvalevő, hogy a japán ipar nagyon olcsó munkabérekkel dolgozik és így erősen versenyképes. Ez magyarázza meg, hogy már Budapesten is megjelent a japán játékaru és hogy Horvátországban már a japán villamossági cikkeket árusítják.

Ilyen körülmények között természetesen nagy az angol ipar gondja, mert Japán sorra hódítja el tőle a piacokat.

Igen rövid életet jósolnak az új franc. a kormánynak

Pár napos tárgyalás után megalakult az új francia kormány. Az új miniszterelnök Chautemps (ejtsd: Sótam) Kamill. Ez franciaország 94-ik kormánya a köztársaság 63 esztendeje alatt, amely javarészt a régi kormány tagjaiból áll. Paul-Boncour a külügyminisztere, Daladier a hadügyminisztere a kormánynak, 26 miniszter és államtitkár közül 21 radikálispartí.

Chautemps programja rövid: befelé a pénzügyek rendezése, kifelé biztonság. Miután a kormánynak nincs többsége, sorsa bizonytalan. Talán már bemutatkozásakor is leszavazza a képviselőház. Hosszú életet nem jósolnak neki.

Nagy vérengzések a román választási agitáción

A román választási küzdelem mindeütt megindult. A vasgárdisták sok helyen véres zavargásokat rendeztek. Eski Baba községben mintegy 30, Bukarestből teherautón érkezett vasgárdista revolversortüzet adott a parasztokra és a bíróra, aki meg akarta menteni agitációjuktól a község nyugalma. A bíró, a jegyző, a pénztáros és öt paraszt súlyosan megsebesült.

Jassiban a diákok lármásan tüntettek a liberális klub előtt egy társuk agyonlövése miatt. A rendőrség szét akarta verni őket, mire a tüntetők rájuk lőttek és egy rendőrt halálosan megsebesítettek. Ezután eltorlaszolták magukat.

Összeütközött két repülőgép, vezetői szörnyethaltak. Franciaországban, a marignane-i katonai repülőtér közelében kedden délután súlyos repülőszerecsétlenség történt, amelynek két halottja van. Két katonai repülőgép lögyakorlatok közben többszáz méter magasságban összeütközött és nyílegyenesen a földre zuhant. Mind a két gép teljesen összezerongolódott s a két pilóta szörnyethalt. Az egyik gépen még egy mechanikus is tartózkodott, akinek az utolsó pillanatban sikerült kiugrania a zuhanó gépből és ejtőernyővel szerencsésen földet érni.

HÍREK

Darányi Kálmán államtitkár választókerületében. Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár, a balatonfüredi kerület országgyűlési képviselője, a vasárnapot választókerületében töltötte. Délután résztvett Balatonarács község meghitt ünnepélyén, amely alkalommal a földművelésügyi miniszter pénztalimat és elismerő oklevelét adták át a község érdemes polgárának: Fazekas József vincellérnek, aki 40 évet töltött el szorgalmas és becsületes munkában. Délután Alsódörgicse községet látogatta meg az államtitkár, ahol választói meghatározott szeretettel fogadták és ünnepelték. Az egész környék lakossága társadalmi és felekezeti különbség nélkül ott volt és lelkes módon nyilvánította ragaszkodását képviselője iránt, aki abból az alkalomból kereste fel a községet, hogy részt vehessen Papp Aladár körjegyző kormányzói elismerésének, a Signum Laudisnak átadásánál. Ezzel a kitüntetéssel Papp Aladár körjegyzőnek 25 éven át teljesített kiváló és buzgó szolgálata nyert elismerést. Darányi államtitkár mindkét helyen, Balatonarácsan az egyszerű vincellér és Alsódörgicse a derék tisztviselő kitüntetésének átadásánál beszédet mondott és meleg szavakkal mutatott rá arra, hogy a kormány megbecsüli és észreveszi úgy a föld egyszerű munkását, aki homloka verejtékével és két keze munkájával fát ad a föld megműveléséért, mint a falu jegzőjét, aki szellemi munkájával szolgálja a köz érdekeit.

Vitéz Marton Béla beszámolója Dánszentmiklóson. Vitéz Marton Béla országgyűlési képviselő, a Nemzeti Egység szervezésének országos vezetője, november 26-án meglátogatta kerületét. Délután Dánszentmiklós községben tartott beszámolót, ahol több mint egyórás beszámolójában foglalkozott az általános gazdasági helyzettel, ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a gazdátársadalom megsegítése és talpraállítása érdekében tett. Részletesen foglalkozott a gazdavédelmi törvénnyel, méltatta az export terén elért eredményeket és rámutatott a gazdasági kibontakozás útjára, az irányított termelésre, a szövetkezeti alapon való értékesítésre. Ismertette az ország kül- és belpolitikai helyzetét. A község lakossága tüntető szeretettel vette körül képviselőjét s őt bizalmáról biztosította.

Dr. Örfly Imre kapott a miniszterelnöktől megbízást a magyar iparosság politikai megszervezésére. A magyar iparosok vezetőinek szűkített bizottságát Örfly Imre dr vezette dr Sztranyavszky pártelnök elé, akivel együtt az iparosvezetők Gömbös miniszterelnökhöz mentek, jelentve a Nemzeti Egység Pártjához való csatlakozásukat. A bizottság fogadása után nyolctagú szűkebb bizottság tett tisztelgő látogatást Gömbös Gyula miniszterelnöknél, aki kijelentette, hogy Örfly Imrének ad megbízást a nyolcas bizottság munkájának irányítására és a magyar iparosság politikai megszervezésére. Ez a bizottság — úgy mond a miniszterelnök — máris napirendre tűzte a magyar iparosság legégetőbb problémáit és azok megoldására a legközelebbi minisztertanács elé már konkrét javaslatot terjeszt.

A munkácsi család heti létminimuma Gál Benőnek, a Szakszervezeti Tanács titkárnak számítása szerint az október havi 58.64 pengőről 58.30 pengőre csökkent. A november havi olcsóbbodás tehát 0.57 százalékos.

Levél a Garabonciás Diákhöz

— Homoki Piroška ismét érdeklődik —

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Már megint itt vagyok,

S mély hallgatás után, im, életjelt adok.
Sok hónap elfutott az idő szekerén
Mióta nem írtam levelet Pestre én.
Akkor küldtem vissza Anyjához a Pistát;
De nem zárta le a leánykérő-listát,
Utána ugrottam az öreg Kadarkát,
Hej, pedig erősen köpdöste a markát...
Idehozott a szél holmi Vihar Mátyást,
De vele sem kértem az atyai áldást.
Éds' Apám azóta még többet füstölög...
Feje fölött az ég villámlik, mennydörög.
Azt mondja: Éds' Anyád is öleg sárkány vót,
De te, lány, kitöszöl három lángos kigyót,
Nem is való nékőd férjiba sönki más,
Csak holmi ördögös, vén garabonciás.
Azt mondja Éds' Anyám: „Hallgasson kend rögvést,
Mert odasuhintok nem egyet, de többest!
Ilyen sok pipogya, mint amilyen kend is:
Nem is érdemlőné Piroškánkat, egy is!”
Na — gondoltam — igaz, mit éds' anyám beszél,
Az egész férfinép hajtófogát sem ér.
Az egyik nagyhasú, a másik meg gebe,
S tiznek sincsen együtt asszonytérő esze.
Tisztelt Szerkesztő Úr! hogy a lapját látom,
Megállt a szemem a Garabonciáson...
Ime itt van, akit Éds' Apám mondott
S úgy látom, hogy ismer sok parasztot, grófot,
Bejáratos ő a pokolba és mennybe,
Azt is tudja: kinél van kutya a kertbe'...
Hát vele szeretnék amúgy szembenézni
Aztán az eszünket versben összemérni.
És ha túljár rajtam, feladom a harcot:
S átülöm itthon az idei farsangot.
De ha én fütyülöm talp alá a nótát,
Akkor táncba viszi

Homoki Piroškát.

Műkedvelői-versenyt hirdet a Revíziós Liga

A versenydarab: „Az ezüstkócsag“, Drozdy Győző pályanyertes színműve

A Magyar Revíziós Liga igazgatóságát az ország minden részéből állandóan arra kéri testületek és egyesületek műkedvelő gárdái, hogy bocsásson rendelkezésükre egy olyan revíziós tárgyú színművet, mely a revíziós eszmét ébrentartja s a mellett művészetileg is kielégíti a magyar közönség igényeit.

A Liga igazgatósága a mindenfelől jövő érdeklődés hatása alatt elhatározta, hogy országos műkedvelői-versenyt hirdet s versenydarabnak Drozdy Győzőnek Az ezüstkócsag című új háromfelvonásos színművét tűzi ki.

Az ezüstkócsag az ősszel nyerte el a „Függetlenség” című napilap és a budapesti Magyar Színház közös pályázatán az első babérkoszorút. Herczeg Ferenc elnöklete alatt működő bírálóbizottság mondotta ki róla, hogy Az ezüstkócsag egy nagy író hatalmas alkotása és negyvennégy pályamű közül magasan kiemel-

kedőnek nyilvánította.

Épen azért a Magyar Revíziós Liga Az ezüstkócsagot választotta ki arra a célra, hogy Magyarország műkedvelői összemérjék erejüket. A közeljövőben hirdetmény fog megjelenni, mely közölni fogja a pályázat feltételeit.

Mi, miután a babérkoszorús színmű szerzője, Drozdy Győző a Magyar Falu főszerkesztője, abban a helyzetben vagyunk, hogy már a pályázat megjelenése előtt felhívjuk a magyar falvak műkedvelő-gárdáinak figyelmét arra, hogy december 15-étől kezdődőleg a műkedvelők rendelkezésére fog állani a legjobb és legnagyobb magyar revíziós színmű.

Mindazok, akik közlik Drozdy Győző főszerkesztővel (címe: Pestújhely, Bezsilla Nándor-utca 35.), hogy érdekli őket Az ezüstkócsag, december közepén megkapják a színmű szövegkönyvét, az előadás jogát és a pályázat feltételeit.

Véres tűzharc az álarcos orvvadász és az erdőőr között. A zalamegyei Lenti-szombathely község határában fekvő gálósi erdőben Szili Károly erdőőrt megtámadta egy bekormozott arcú orvvadász. Körülbelül másfél órán át lövöldöztek egymásra az erdőőr és a támadója, végül az orvvadász elmenekült. Szili könnyebb sérüléseket szenvedett. A lenti csendőrség nyomozást indított az álarcos orvvadász kézrekerítésére.

Lelkészbeiktatás Sályban. Mint ottani tudósítónk írja, szép ünnepség keretében folyt le a hó 19-én Siposs István újonnan megválasztott ref. lelkész beiktatása Sályban. A beiktatásra az egyházmegye részéről Nádházy Bertalan főjegyző-vasgyári ref. lelkész egyházmegyei főjegyző és Bay Bertalan hejőbábai földbirtokos, egyházmegyei tanácsbíró voltak kiküldve. A beiktatás ünnepi istentisztelet keretében folyt le. Először Nádházy Bertalan, majd Bay Bertalan mondtak ünnepi beszédet és beiktatták az új lelkészt állásába. Ezt követőleg Siposs István, az új lelkész mondtatta el magasszárnyalású székfoglaló-prédikációját a templomot zsúfolásig megtöltött nép előtt, kik között sokan voltak a szomszédos falvak küldöttségei is, hirdelve, hogy lelkészi működése alatt állandó megértésben és egymásiránti szeretetben óhajt működni. Az istentisztelet végeztével a különböző helyi testületek üdvözölték, melyekre válaszolván minden tehetségét följajánlotta. Az ünnepség végeztével közeledt volt, amelyen sok felköszöntő hangzott el.

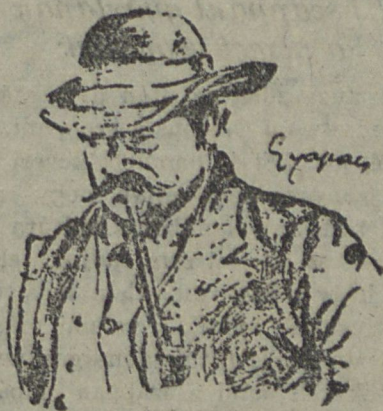
Szülőoltványok

HAZAI GYÖKERESÉK ÉS GYÖKERES SZÜLŐOLTÁNYOK minden bor- és esemegefajok többféle alanyokon LEGOLCSÓBBAN és legpontosabban jótállás mellett beszerezhetők. Cím: Filó István, Abasár, Heves megye, Fő-utca 172.

Százéves házassági évforduló. Legritkább eset, hogy férj és feleség erőben, egészségben, sőt együtt ünnepelje házasságuk 100-ik esztendejét. Délserbia területén, Klimova falucskában Dimitrievics Stojan és a felesége, Jolka valóban 100 évvel ezelőtt házasodtak össze egyik nyirkos novemberi délelőtt. Ma a férj 119, a felesége 118 esztendő. Semmi bajuk, csak az, hogy kevés a dinár, kopott a bocskor, egyéb-iránt a dedunokájuk kis unokája mondtotta el a köszöntőt és kívánt még újabb 100 esztendőt. Ezt egy kicsit sokallották ugyan a boldog házastársak, de azért belenyugodtak, mert hátha oly kitűnő egészségnek örvendenek, mint 100 évvel ezelőtt. Arra a kérdésre, hogyan éltek ilyen sokáig egészségben, a 119 éves férj azt válaszolta, hogy első-sorban azért, mert életében még eddig nem tudott berúgni kedvére, a 118 éves asszony pedig azt felelte, hogy a sok munkája miatt nem volt és ma sincs ideje betegnek lenni.

60 évesek óvodája. Londonban érdekes intézmény alakult. Hivatalos elnevezése „nagygyűlők iskolája” és célja az, hogy az öreg embereket tájékoztassa a világ dolgairól. Az oktatáson kívül az iskola alkalmat ad a nagyapó korban levő növendékeknek, hogy érdekesebb tapasztalataiknak elmondásával szórakoztassák egymást. Az intézet oktatói maguk is idősebb emberek és lehetőleg a régi világ észjárásához igazodva tanítják meg hallgatóikat a modern élet alkotásaira és tudnivalóira. Az iskola növendékei sorába csak olyanokat vesznek fel, akik már legalább hatvan évüket betöltötték. Eddig többszázan iratkoztak be az agastyánok óvodájába és a jelentkezők között 80—90 évesek is akadnak. Ezek persze meglehetősen fölénytel kezelik a 60—70 éves „tacsókát”. Érdekes, hogy az óvodának kizárólag férfi jelentkezői vannak. A nők úgy látszik, még a nagyanyó korban is adnak a hiúságra és nem akarják elárulni, hogy már elmúltak hatvan esztendősek.

Min töpreng ke' Sonkoly koma?

— Alig jelent meg a gazdavédelmi rendelet, már minden osztály megmozdult, hogy ő is segítséget kapjon a kormánytól. Hát mi gazdák nem vagyunk olyan irigyek, mint ők és szívesen veszünk, ha a kormány minden réteget megvéd a pusztulástól. Csak egyet kívánunk a segítségre jelentkezőknek. Hogy ne úgy segítsenek rajtuk, mint a gazdákon, hanem jobban. Esetleg úgy, mint a teksztilesek szakmáján, ahol minden tag millió-mos lett. Pedig ezek nem is kérték a segítséget. Mégis kapták és kapják még mindig. Mintha csak azért gyűjtené őket a kormány, hogy legyen valahol töke is, ha már a faluból minden fillér elapadt. De vajjon ha majd az állam kér a millió-mos teksztilesektől, megtalálja-e a pénzt úgy, ahogy falun megtalálta? A magam részéről nem kívánom, hogy az állam valaha is kedvenceire is szorjuljon. Azt hiszem — pórul járna.

Ezt is jó = tudni

A világ legnagyobb pusztítását
egy lepkefaj okozza

Minden erdészember ismeri azt a veszedelmet, amit az apácalepke jelent az erdőnek. A halált, a menthetetlen pusztulást, persze, ha járványszerűen lép fel. Egy ilyen eset Csehországban fordult elő 1918—24-es években. Erről a pusztulásról a következő adatok számolnak be:

Néhány év alatt az apácalepke hernyói több mint 100.000 k. holdon (63.000 ha.) rágták le a fák lombját. Az ottani szaklapok közlése szerint 15 (tizenöt) millió (!) fenyőfa — legnagyobbbrészt lucfenyő — száradt ki a cseh erdőkben e lepke pusztító működése folytán. Valóban mesébe illő pusztulás!

Az utas, aki ezidőtájt arra vetődött, meglepetten nézte a pusztulás eme képét. A legvirágzóbb nyár szakán sajátos, lehangoló látvány tárult e tájakon az utas elé. A nemrég még teljes pompájukban zöldelő fák (fenyő- és lombfák egyaránt) lomdászúktól megfosztottan meredtek az égnek, kopasz gallyaikkal sokaságával. Messzeterjedő domb- és hegyoldalakon csupán itt-ott volt látható egy-egy zöldelő facsoport. S aki tavasszal belépett eme erdőbe, különös természeti látványosságban volt része. Az erdő fáinak lombzatán sűrű tömegekben hemzsegték a levélzetet mohón fogyasztó hernyók, mindenütt, amerre a szem tekintett. Hallani lehetett a milliónyi hernyó rágását, amely egyhangú, folytonos zörejjé olvadt össze. A magasból egyre potyogott alá a bélsár s az erdő alján egy lépés nem volt tehető anélkül, hogy hernyókra ne tapossanak!

A kár, amit a lepkék okoztak, szinte megbecsülhetetlen. Nemcsak a pénz értékét kell itt számítani, hanem a hosszú éveket, amíg az erdő igazi erdővé nő.

Új szappant gyártanak a német vegyészek

Krisztus születése után a 2. században fedezte fel Galenus a szappant, mit zsírból, mészből és hamuból kevert össze, bizonyára nem sejtve, hogy amit felfedezett, az valamikor a kultúra fokmérője lesz. De mi sem tudjuk elképzelni, hogy a szappant valami más tudja helyettesíteni. Ennek a valami másnak a szappan meglevő tulajdonságai mellett mentnek kell lenni a szappan hibáitól. Mert a szappannak vannak hibái is. Próbáljunk csak meg tengervízben mosakodni vele, vagy cinkádban mosni, vagy kemény vizet használni a nagymosáshoz! Mert fémedényben a szappan oldhatatlan fém s foltossá teszi a ruhát, sós vízben nem habzik s meszes, magnéziás vízben oldhatatlan. Németországban kiszámították, hogy az évi negyedmillió tonna felhasznált szappanból a kemény vizekben 85 millió kilogramnyi vész el hiába. Most azonban a vegyészeknek hosszú kísérletezés után sikerült előállítani az új szappant. Ez már egészen tökéletes. Szép fehér kristályos anyag, mely jobban habzik, jobban oldódik s nincsenek meg a régi hibái. Tengervízben, kemény vízben is használható s egyelőre egy baja van, még drágább valamivel a közönséges szappannál.

No de majd ezen is segít a tudomány fejlődése.

MŰKEDVELŐK

ZSÁKBA FINÁNC

(Megjöttek a rekvirálók)

Taryai móka egy fevonásban

Írta: ZSIRKAY JÁNOS

IV.

PALI (a hülyét játszva. Nevet, galuskás beszéddel): Az életünk... A mi életünk...

FERKÓ (néma hangokat és mozdulatokat tesz).

MISKA: Nagyszerű. Én meg majd közbe egy kicsit megsüketülök. S aztán mi fogjuk dalolni a végén (énekelt): Kökénybokorban hasal a nyúl, Arra jár a tekintetes úr... A nyúl tán bíz még most is ott vóna, Ha a puska, Ha a puska... Csitt! Utánam, fiúk! Itt vannak! Us-gyé! Gyerünk.

III. JELENET.

Dérce, Patkó rekvirálók, majd Pali, Ferkó, Miska.

DÉRCE (vékony, cingár ember, kecskeszakált visel. Pepita nadrág, nagy, vastag bot. Virág a kabátján. Krákogó hangon beszél. Bejön. Körülnéz. Botjával verdesi a padlót): Kolléga, Jóhann! Kolléga. Ide szagolj.

PATKÓ (éppen az ellentétje. Kövér, pocakos ember. Arca vörös, borvirágos. Kopasz. Bejön. Megáll Dérce mellett. Összenéznek, nevetnek): Ádám!

DÉRCE: Johann! (Megöleli egymást.) Itt valami lesz. Was?

PATKÓ: Ha szimatot nem csal: lesz.

DÉRCE: Nyakigláb az én szimatot. S ő azt mondta: tele van a ház búzával. Üzente, hogy jöjjünk, még ma... Azonnal, mert elviszik...

PATKÓ: Ezekről minden kitélik.

DÉRCE: Még az is, hogy el merik vinni a maguk gabonáját.

PATKÓ: No, persze. Az is. Ó, én már jól ismerem őket, miféle kitanult népl!

DÉRCE: Miféle megbízhatatlan ez a tanyai népség.

PATKÓ: És milyen úrgyűlölő... Minden falusi az. Nincs kivétel.

DÉRCE: És milyen törvénykijátszó! Ravasz, kétszínű! Igazi anarchista...

PATKÓ: Az. Ezért is kellett sietni. Hogy a kellő pillanatban kontyon-ragadhassuk őket. Sietni kellett, mert megsöktetik a gabonájukat. Was?

DÉRCE: Jesz, jesz. Megsöktetik. No, meg azért is, mert bennünket is söktetni akar dicső kormányunk. Be akarják szüntetni a rekvirálását. Nem hallottad, kolléga?

PATKÓ: Be? Ezt a szép, egészséges foglalkozást. Kár. Olyan egészséges... De olyan egészséges... Aludni tudok, enni tudok és inni is tudok, mióta falura és tanyára járunk... Nincs ennél pompásabb élet... Süt a nap! Legye az levegő! Szid a paraszt. — És megkapjuk a percentet... Hát kell ennél több, kollégám.

DÉRCE: Itt, úgy látom, el is bújtak előlünk. Itt vagyunk és senki, egy lélek se moccan. Ezekről kitélik, hogy nem is örvendeznek, mikor jövünk.

PATKÓ: Szent uccse, erre én is képesnek tartom őket...

DÉRCE: No, hát majd én megtanítom őket. Jó kedvem van hozzá éppen.

PATKÓ: És nekem, kollégám, nekem.

DÉRCE: Én már szimatot kaptam. (Szaglász.) Itt nagy szüretnek kell lenni, kolléga... Érzem, az, hogy üti az orrom nyílását az a finom tanyai búzácska.

PATKÓ: Én is ezt érzem... — Mert a mi nótánk, öregem (énekelni kezd, botjával verve hozzá a taktust): Kökénybokorban hasal a nyúl, Arra jár a tekintetes úr... A nyúl tán bíz még most is ott vóna, Ha a puska, Ha a puska...

(Nagyt kiált): Tyű, az árgyélusát ennek a búval bélelt rongyos világnak.

No, most jön az igazi! Bele, komám, bele! (Együtt):

Mert mi bizony rekvirálunk, Minden bokrot megvizsgálunk, Rekvirálunk, rekvirálunk, A rejtekre rátalálunk.

(Az ajtóhoz ment, bottal megveri. Kopogtat.) Halló! Jó napot. Itthon vannak, vagy nincsenek?

PALI (bejön, megáll az ajtóban, nevet, nem szól).

DÉRCE (hosszan néz rá, nevetnek). No, ide nézzen! Ennek ugyan jó kedve van. (Palihoz, megfogja a kabátja szélét, rángatja): No! Mi az, fiatal úr? De jó kedvünk van.

PALI (nevetve): Hehe... fiatal úr... És maga, kedves, szép ember?

DÉRCE: Hallja? Ez hülye. Ez plömplöm.

PATKÓ: Ezzel ugyan nem sokra megyünk.

PALI (Patkóhoz, akire hosszan bámul): Nini! Megismerem!...

PATKÓ: No, honnan? Halljuk!...

PALI: A plakátokról. Éppen olyan po-fája van az úrnak is... Szakasztott.

PATKÓ (haragosan): Jó, jó, de most már elég. Hülyékkel nem tárgyalunk. (Kopog az ajtón.) Halló! Halló! Itt vagyunk.

FERKÓ (kijön, némán köszön).

DÉRCE: No, ez se találta fel a puska-port, már látom.

PATKÓ: No, fiatalember. Hol a gazda?

FERKÓ (néma beszéddel, vinnyogó hanggal magyarul kezd).

PALI (nevet): Hol a gazda? Jaj, be jó... Jaj be fain...

DÉRCE: Ej-ej! Hát hol vagyunk? Kezdem unni ezt a dolgot. Hisz ez egész hülyeiskola.

PATKÓ: De én is ám. (Kiabálva.) A gazdát kérjük...

PATKÓ (nevetve): Én is az vagyok... holdas gazda.

DÉRCE (dühösen): Igen, holdkóros gazda. Nem is tudom, melyikkel beszéljek? Az egyik hülye, a másik néma... Tessék így boldogulni...

PATKÓ: Kár az időért. Itt nem lehet végezni... (Benyitja az ajtót.) Halló... Halló... Emberek!

MISKA (bejön, üveget, poharat, bort hoz): Adjon Isten, uraim. Adjon Isten.

PATKÓ: No csak végre egy értelmes ember.

DÉRCE: Akivel legalább beszélni lehet. Maga a gazda?

MISKA (leteszi a bort az asztalra): Bocsanat a várakoztatásért... Tessenek... Tudom, hogy meg lehet szomjazni ebben a forróságban és porban.

PATKÓ: Köszönjük. Maga ide tartozik?

MISKA (mintha nem hallaná): No, csak egy pohárkával legalább. Ettől nem hal meg az ember.

PALI (vihogva): Nem hal meg az ember... Jaj, de jó... Jaj, de fain...

DÉRCE (halkan Patkóhoz): Ez meg mintha nagyot hallana.

PATKÓ: Olyasféle. Majd én megpróbálom. (Odamegy Miskához, megböki, hangosan): Maga öcsém a tanyához tartozik?

MISKA: Igen, a saját termésünk.

DÉRCE: Süket, mint egy ágyú.

PATKÓ (tölcserrel csinál a szája elé, kiabál): Ki itt a gazda?

MISKA: Kétszínű borunk termett. Csak éppen, hogy... Az ember nem akar panaszkodni.

PATKÓ: Kollégám! Vegye át a szót. Én már belerekedtem. Ide a maga tüdeje való. Ez annak való.

DÉRCE (oda megy Miskához megfogja a karját, megrázza): Hivatalos ügyben vagyunk... (Szótagolva.) Hi-va... ta... los...

(Folyt. köv.)

RÁDIÓ

VASÁRNAP, dec. 3. 8.30: Hírek. — 10: Református istentisztelet. — 11: Egyházi ének és szentbeszéd. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.25: Budapesti hangverseny zenekar. — Szünetben: „Rádiókrónika.” — 2: A rádió tárgysorsjáték ismertetése. — 3: Földművelésügyi előadás. — 3.45: Szalónzenekar. — Közben: 4.30: „Hun-magyar mondavilág.” — 5.30: Vadnay László vidám estje. — 7.45: Bethlen Margit grófnő felolvasása. — 8.15: Magyar nótáest. — 9.50: Hírek. — 10: Lászlóffy Margit zongorázik. — 10.40: Bachmann szalón- és jazz-zenekar. —

HÉTFŐ, dec. 4. 6.45: Torna. Utána gramofon. — 9.45: Hírek. — 10: Felolvasás. — Közben: Gramofonlemez. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 11.15: Üzenetek a rádiókiállításról. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepat balalajka zenekara. — 1.15: Pontos időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak. — 5.00: Gramofon. — 7.00: A rádió tárgysorsjátékának ismertetése. — 10.00: Farkas Jenő és cigányzenekara. —

KEDD, dec. 5. 6.45: Torna. Utána gramofon. — 10.00: Régi magyar falusi élet (felolvasás). — 12.00: Déli harangszó. — 1.15: Pontos időjelzés. — 1.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honv. gy. ezr. zenekara. — 6.30: Nagy Margit és Lauris Lajos énekel. — 7.30: Vitézi-est. — 9.20: Kurina Sima és cigányzenekara. —

SZERDA, dec. 6. 6.45: Torna. Utána gramofon. — 9.45: Hírek. — 12.00: Déli harangszó. — 12.05: Az Egyetemi Énekkarok. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: A m. kir. Operaház díszelőadása. — 10.30: Cigányzene. —

CSÜTÖRTÖK, dec. 7. 6.45: Torna. Utána gramofon. — 9.45: Hírek. — 12.00: Déli harangszó. — 12.05: Állatstan zenészek hangversenye. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak. — 4.00: Cigányzene. — 5.00: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata: A helyes talajművelés. — 8.00: Dani báék meg a koma a rádiókiállításán. — 10.20: Az 1. honvédy. ezr. zenekara. —

PÉNTEK, dec. 8. 8.30: Hírek. — 10.00: Egyházi ének. — 12.20: Pontos időjelzés. — 2.00: Gramofon. — 3.45: A Rádióélet mesecoraja. — 6.30: Cigányzene. — 8.30: Európa hangverseny. —

Felelős kiadó: Takács Károly

Az Antenna

Rádió hetilap

legújabb számának
főbb tartalma:

Sajtóbemutató
Lakihegyen

Tallózás a múlt hét
műsorán

A rádió modern
„bűvös lámpái”

Telepes, három-
lámpás Európavevő

Nevelő rádió

A jövő hét műsora
Tornagyakorlatok

Dalok

Keresztlejtény

6 oldal különleges
műsor elosztó táblázat

Mit hallgassunk

Egyedüli teljes bel-
és külföldi műsor

24 oldalon képekkel

ára: 6 fillér

Kapható minden újságárusítónál